

Evaluering af jordfordelingsprojektets planlægningsfase

Indhold

Introduktion	2
Jordfordeling som fælles agenda	3
Projektkommunernes rolle som procesansvarlig	4
Engagement og forpligtelse.....	5
Samspil mellem kommuner, Orbicon og forskere	6
Afgrænsning af dynamiske projektområder	8
Indkredsning af synergier	9
Kommunikation	10
Videndeling og læring	11
Bilag 1 Projektets faser og milepæle	12
Bilag 2 Parter i jordfordelingsprojektet.....	13

Introduktion

Jordfordelingsprojektet samler og involverer en lang række parter. Det gælder først og fremmest parterne i Collective Impact-styregruppen *Det åbne land som dobbelt ressource*, der har besluttet at igangsætte projektet i fællesskab. Siden er projektet gradvist udvidet med en Collective Impact-arbejdsgruppe, der har ansvaret for at gennemføre projektet samt deltagelse af en forskergruppe, jordfordelingseksperter fra Orbicon og fem projektkommuner.

Projektets planlægningsfase startede i september 2015, da alle nødvendige projektparter var samlet, og løb til udgangen af januar 2016. Derpå følger hhv. en gennemførelses- og en dokumentationsfase. En nærmere tidsplan over jordfordelingsprojektets milepæle er vedlagt som bilag 1. En liste over deltagerne er vedlagt som bilag 2.

Jordfordelingsprojektet er karakteriseret ved mange af de træk, som man kan læse sig til, vil være typiske for Collective Impact-projekter. Den lokale forandring og effekt, som er formålet med det lange og kollektive træk i jordfordelingsprojektet, har fra start været retningsgivende for planlægningen af projektførelsen. En grundlæggende forudsætning for projektkommunernes deltagelse har således været, at Collective Impact-arbejdsgruppen har ønsket at give plads til udfoldelse af lokale potentialer.

Det betyder, at det ikke har været muligt eller ønskeligt på forhånd at lægge en fast projektskabelon ned over aktører og projektområder. Jordfordelingsprojektet vil udfolde sig som en række kommunale delprojekter, som hver i sær vil udvikle potentialer, hvis indfrielse gennem multifunktionel jordfordeling ligeledes vil få deres egne forløb afhængige af de deltagende lodsejere og øvrige lokale aktører.

Evalueringsaf jordfordelingsprojektets planlægningsfase kan derfor ikke handle om en systematisk opgørelse af, om forudbestemte resultater efter en forudbestemt plan er opnået. Derimod vil evalueringen have fokus på, om der er opbygget den rette kapacitet til at opnå resultater i et omskifteligt projekt. Evalueringen vil dermed opsamle læring på tværs af de mange parter, der deltager i jordfordelingsprojektet med henblik på, at parterne i fællesskab kan tilpasse deres strategier, forbedre effektiviteten i samarbejdet, og i sidste ende sikre, at jordfordelingsprojektet får større effekt.

”Vi lærer hver dag. Det er det fantastiske ved CI. Man kan sige, at vi på en måde bliver tvunget til at samarbejde og levere resultater. Dette skyldes ikke mindst at der stilles krav fra sekretariatet”. Marianne Fisker, Jammerbugt Kommune

Jordfordeling som fælles agenda

Læring

- *Collective Impact-arbejdsgruppen har fokus på projektets faglige indhold og lader ikke Collective Impact arbejdsmetoden overskygge arbejdet. Alligevel spiller Collective Impact en vigtig rolle. Det giver deltagerne fornemmelsen af at være med i et nyt og måske banebrydende arbejde.*
- *Ånden i Collective Impact-arbejdsformen betyder, at deltagerne i arbejdsgruppen har fokus på potentialer, opgaver og fælles løsninger fremfor på konflikter og modsætninger.*
- *De repræsentanter, der er udpeget til at deltage i arbejdsgruppen, er dedikerede og besidder afgørende faglig viden. Kemi og engagement er i top.*
- *Parterne i Collective Impact-arbejdsgruppen har fokus på at bygge videre på og sikre synergier til eksisterende projekter, som parterne deltager i eller har kendskab til. Fordi parterne beredvilligt bidrager med hver deres viden og netværk, kan arbejdsgruppen sætte ind præcis dér, hvor ingen organisation ville kunne gøre en forskel alene.*
- *Den gode energi i arbejdsgruppen giver fælles mod og styrke i arbejdsgruppen til at fortsætte projektet. Det er motivende for parterne at arbejde målrettet sammen om mere og bedre jordfordeling – et emne som flere af parterne enkeltvis havde efterlyst på forhånd. Nu arbejdes der kollektivt med at dokumentere samfundsgevinsterne ved bedre jordfordeling, hvilket formodentligt vil give større gennemslagskraft end ønsker om bedre jordfordeling fra parterne enkeltvis*
- *Realdanias bestyrelse har bevilget finansiering til det første Collective Impact-projekt. Det er en rigtig god investering i, at parterne gennem det konkrete projekt opbygger tillid og godt samarbejde internt samt demonstrerer handlingskraft og samfundsrelevans udadtil.*
- *I konkrete projekter bliver det muligt at involvere lokale aktører. Der har vist sig stor interesse og anerkendelse fra lokale interessenter i jordfordelingsprojektet – det bidrager også til at styrke samarbejdet og gradvist opbygge Collective Impact-kapaciteten.*

Projektkommunernes rolle som procesansvarlig

I kraft af sit helt afgørende lokalkendskab har kommunerne fået en central rolle i at kunne se muligheder/behov, kende vigtige aktører og understøtte/facilitere lokalt involverende forløb. Jordfordelingseksperter fra Orbicon har bistået kommunerne med at undersøge lodsejernes individuelle ønsker og synsvinkler.

Forskergruppen har udarbejdet en forskningsfaglig vurdering af mulige effektmålinger, der afklarer karakteren af den multifunktionelle tilgang til jordfordeling. Det har givet kommunerne hjælp til at afgrænse potentialer og det fysiske projektområde i forhold til de effektmålinger, som de særligt prioriterer skal bringes i anvendelse.

Kommunen har således haft projektlederfunktionen og har været tovholder for det lokale projekt. Collective Impact-arbejdsgruppen har udarbejdet en tværgående ramme, der indeholder de overordnede og generelle forhold, som skal afspejles i de lokaltilpassede procesplaner. Den tværgående ramme er drøftet på møder med de fem projektkommuner og efterfølgende tilpasset kommunernes pointer. Kommunen har hver i sær haft ansvaret for udarbejdelse af procesplaner for de respektive faser.

Læring

- *Alle fem projektkommuner har vist stor parathed til at facilitere de nødvendige lokale processer for at opbygge interesse og forståelse for multifunktionel jordfordeling. Kommunernes aktive rolle i at facilitere og modne processer har givet kendskab til lokale kræfter på en måde, som ikke er muligt at opnå gennem kortanalyser.*
- *Planlægningsfasen har ansporet alle fem projektkommuner til at anskue et lokalområde på en helt ny måde med et meget bredere perspektiv. Projektkommunerne peger på, at det har været lærende at anskue et område ud fra en multifunktionel tilgang, hvor alle aktører skal komme ud af processen som vindere. Det er en tilgang, som projektkommunerne vil tage med videre - uanset om det handler om jordfordeling eller ej.*
- *Planlægningsfasen har bidraget til at skabe en bred, fælles platform for de respektive kommuner til at arbejde med natur, miljø, landbrug, rekreation og attraktive landdistrikter – en platform, som kommunerne også vil kunne anvende fremadrettet til at udvikle en lang række, øvrige initiativer, der bygger på fælles forståelse som en afgørende forudsætning for at opnå konkrete og langsigtede forandringer.*
- *Nogle projektkommuner har fundet stor værdi i aktivt at anvende Collective Impact-metoden til at opbygge kapacitet blandt lokale aktører til at tænke i helt nye muligheder for lokalområdet. Det er en tilgang, som der fortsat vil blive støtte op om fra arbejdsgruppe og sekretariat i gennemførelsesfasen.*

Engagement og forpligtelse

I projektets planlægningsfase er projektkommunerne blevet opfordret til at tænke i brede samarbejder på tværs af kommunale forvaltninger for at sikre, at multifunktionaliteten løftes af de nødvendige kompetencer og myndighedsområder. Projektkommunerne er desuden blevet opfordret til at sikre politisk opbakning til projektet.

Læring

- *Det har krævet en del nødvendige ressourcer fra projektkommunerne at skabe interesse for samt input og medspil til jordfordelingsprojektet på tværs af kommunale afdelinger.*
- *En projektkommune peger på, at dette ressourceforbrug dog ses som nødvendigt for at kvalificere kommunens chance for at blive udvalgt som pilotkommune til at gennemføre multifunktionel jordfordeling. Især koblingen mellem forvaltningens søjler natur og miljøforvaltning, landdistriktsudvikling, skole/fritid og turisme/erhverv og en netværksbaseret måde at samarbejde på, er afgørende for kommunens succes i projektledelsen.*
- *Projektkommunen peger endvidere på, at det er givtigt, at kommunen bliver tvunget til at samarbejde og levere resultater. Det medfører kendskab til nye muligheder og potentialer – ikke blot i jordfordelingsprojektet – men i forvaltningen generelt, som ikke ville være kommet til syne, hvis projektet udelukkende havde været forankret i en enkelt afdeling.*
- *Der vil fortsat være fokus på, at projektet skal understøttes og gennemføres med op-hæng i en tværfaglig projektkultur med henblik på at arbejde målrettet med de brede samfundspotentialer i projektet.*
- *Der vil fortsat være fokus på at fastholde den kommunalpolitiske opbakning til projektet. Det er vigtigt, dels for at kommunerne kan lægge de nødvendige ressourcer i projektet, dels fordi kommunalpolitikere vil få en vigtig rolle i kommunikationen af projektets resultater og perspektiver.*
- *I gennemførelsesfasen får projektkommunerne finansieret en multifunktionel jordfordeling samt en videnskabelig dokumentation af samfunds-effekterne. Det har fra start været forudsat, at kommunerne selv bidrager med den nødvendige tid til projektlederskab og tværfaglig forankring af projektet. Det er helt nødvendigt for projektets videre forløb, at projektkommunerne fortsat leverer det forudsatte engagement (lige såvel som Collective Impact fortsat vil levere finansieringen af gennemførelse og dokumentation af multifunktionel jordfordeling).*

Samspil mellem kommuner, Orbicon og forskere

Særligt som opfølgning på temadagen om multifunktionel jordfordeling på GI. Estrup d. 9. december 2015 og i forbindelse med projektkommunernes udarbejdelse af procesplaner for gennemførelsesfasen, har der været fokus på at skabe en tæt sammenhæng mellem:

1. Kommunernes udvalgte potentialer for multifunktionel jordfordeling, som kommunerne fra start vil tænke ind i gennemførelsen af multifunktionel jordfordeling.
2. Forskergruppens fastlæggelse af konkrete effekt-målepunkter.
3. Orbicons dialog med lodsejere med henblik på lægge arealpuslespillet, så de prioriterede potentialer indgår.
4. Forskernes dokumentation af effekter.

Kommunerne er således blevet opfordret til tydeligt at afgrænse og beskrive de potentialer, som kommunen ønsker skal indfris gennem jordfordelingen.

Jo klarere potentialerne er beskrevet, desto bedre grundlag er der for:

Forskerne til at definere hhv. baseline for potentialerne i de fem projektområder samt relevante og præcise målepunkter for mulige ændringer som følge af jordfordelingen.

Orbicon til at tænke potentialerne ind i de konkrete jordforhandlinger. Jordforhandlingerne er dynamiske, og Orbicon vil have brug for at styre retningen efter de klart afgrænsede potentialer.

Denne kobling vil være essentiel for, at forskerne i sidste ende kan dokumentere effekterne for netop de potentialer, som kommunerne ønsker at udvikle.

Læring

- *Nogle projektkommuner fremhæver, at samarbejdet med forskergruppen har været konstruktivt og givende. Samarbejdet har givet inspiration til nye ideer til udvikling af potentialer. Andre projektkommuner peger på, at de har oplevet usikkerhed over, hvordan samarbejde med forskergruppen skulle gribes an.*
- *Nogle projektkommuner peger på, at det har været rigtig godt at få fokus på måling af effekter. Det er generelt vigtigt for de kommunale medarbejdere, at de kan fremvise resultater af deres indsats over for lokale politikere. En projektkommune peger på, at de dokumenterede resultater forhåbentligt kan bidrage til at kvalificere omstillingsparathed i både den kommunale forvaltning (tilladelser/projekter mm) og i lokalområdet, hvor det primært er borgere og erhvervsliv, der skal udføre handlingerne, der fører til bæredygtig forandring/udvikling.*
- *Det vurderes generelt, at forskergruppen har spillet en vigtig rolle i at åbne kommunernes øjne for mulige effekter af jordfordelingen, som de måske ikke ville have set uden forskergruppens deltagelse. Projektet har som et vigtigt fokus at demonstrere, hvor bredt jordfordeling kan gavne, hvis den gribes an fra en multifunktionel vinkel.*
- *Den tidlige involvering af forskere i projektet har givet et godt grundlag for at udvikle fælles målemetoder og dataindsamling. Det har bidraget til en fælles forståelse af problemstillingen i arbejdsgruppen og kvalificeret afgrænsningen af case-områder.*
- *Den tidlige fokus på data og dokumentation har skabt en fælles forståelse af, hvordan parterne kan omsætte overordnede visioner til målbare mål og konkrete aktiviteter.*

- *I gennemførelsesfasen vil der blive gjort en ekstra indsats for at etablere et meningsfuldt samarbejde mellem de deltagende projektkommuner og forskergruppen, således at det bedst mulige grundlag for effektmålingen udvikles.*
- *Kommunernes rolle i at facilitere og understøtte lokale processer og samarbejder kan ikke undervurderes. Men det er vigtigt, at kommunernes lokale inddragelse af aktører i multifunktionel jordfordeling til stadighed skal have fokus på, at processerne skal munde ud i resultater, der skal kunne dokumenteres af forskergruppen. Det vil kræve et fortsat tæt samspil mellem projektkommuner og forskergruppe.*
- *Inddragelse af Orbicons ekspertviden tidligt i projektet har været afgørende for, dels tilrettelæggelsen af projektorløbet, dels undersøgelsen af nøglelodsejeres interesse i projektet ud fra en professionel tilgang.*
- *I gennemførelsesfasen vil der blive gjort en ekstra indsats for at få indgået hurtige aftaler mellem projektkommuner og jordfordelingsekspertes om roller og ansvar. Projektkommunerne peger på, at hurtige tilbagemeldinger fra jordfordelingsekspertes om output fra deres lodsejermøder ville have været gavnlige – samt at kommunerne opfatter, at disse møder med fordel kunne have været holdt tidligere i planlægningsfasen.*

”Vi er et lille land – og i grunden er vi ikke ret mange, der arbejder konstruktivt og med mandat til at ændre på dagsordenen i det åbne land. Derfor skal vi være vores opgave bevidst og forstå at få det bedste ud af vores indsats. Man bliver meget skarp på det i Collective Impact, da jeg faktisk tror, at det er første gang, at der er samlet så meget viden og så mange handlekraftige personer og ressourcer under én hat.

Det er sjovt – og kan blive virkelig godt det her”.

Marianne Fisker, Jammerbugt Kommune

Afgrænsning af dynamiske projektområder

I planlægningsfasen har der fra start været fokus på, at gennemførelsen og dokumentationen af jordfordelingen skal kunne lade sig gøre inden for projektets ressourcer. Projektområdet skal derfor være i en skala, hvor de brede samfundsgevinster vil være mulige og overkommelige at dokumentere. De effekter, som de forskellige forskerteams skal effektmåle på, har dog typisk forskellige geografisk udbredelse, og det kan derfor være nødvendigt med en fleksibel områdeafgrænsning, når effekter skal vurderes. Samtidigt har det været vigtigt i planlægningsfasen ikke på forhånd at lukke døre for mulige potentialer.

Når jordfordelingsplanlæggere går i gang med en systematisk dialog med alle lodsejere i gennemførelsesfasen, vil det være ud fra en tilgang om frivillighed. En jordfordeling, der tager afsæt i frivillighed er en meget dynamisk proces, og projektets omfang og geografiske udbredelse vil bero på de initiativer og ønsker, der kommer frem i processen.

Således er det også forventeligt, at der vil komme yderligere lodsejere til i processen, samt at der falder lodsejere og dermed arealer fra i den mere detaljerede jordfordelingsplanlægning i gennemførelsesfasen. Den konkrete projektafgrænsning vil således hvile på målsætningen for omfordeling af i størrelsesorden 200 ha samt en løbende projektstyring, der sikrer at projektet ikke bliver for omfattende eller for småt.

Læring

- *I gennemførelsesfasen vil der fortsat være fokus på, at projektet om multifunktionel jordfordeling skal opfattes som et første skridt, der har til hensigt at åbne op for perspektiverne for jordfordeling i et større område. Naturgenopretningen af Skjern Å og Fil Sø er f.eks. gennemført af adskillige på hinanden følgende jordfordelinger, efterhånden som mulighederne viste sig, og lodsejernes interesse modnedes.*
- *Jordfordelingsprojektet vil dermed ikke kunne tilbyde en facilitering af en længere jordfordelingsproces i store projektområder. Men netop dokumentationen af samfundsgevinsterne i de respektive projektområder i kombination med projektkommunernes evne til at facilitere de nødvendige processer vil være afsættet for, at vi kan løfte perspektiverne for multifunktionel jordfordeling i en langt større skala frem.*
- *Samtidig med at der arbejdes med multifunktionelle mål for jordfordelingen i de respektive projektområder, har der været behov for, at nogle mål og indsatser fokuseres af hensyn til at afgrænse de nødvendige målepunkter. Det ene udelukker ikke det andet, idet en række fokuserede indsatser i de respektive projektområder fortsat vil gavne en række forskellige hensyn - til forskel fra mange hidtidige jordfordelinger med snævrere formål. Det er vigtigt fortsat at være sig denne balance bevidst i gennemførelsesfasen.*
- *Multifunktionaliteten vil i nogle projektområder kunne komme til udtryk som funktioner, der er meget sammenflettede på samme arealer og i andre projektområder som funktioner, der er spredt på hver sine arealer inden for samme projektområder.*

Indkredsning af synergier

Indfrielse af lokale potentialer vil kræve sponsorer til en række synergiprojekter. Hvis sammenlægning af arealer f.eks. har skabt mulighed for sammenhængende stiforbindelser, vil det kræve yderligere finansiering at etablere de konkrete stier. Der er opmærksomhed på at skabe generel interesse blandt lokale og nationale fonde for mulige synergiprojekter.

Læring

- *I gennemførelsesfasen vil arbejdsgruppemedlemmer og Collective Impact-sekretariatet fortsat have fokus på at skabe positiv interesse for projektet blandt fonde på nationalt niveau. Projektkommunerne opfordres til at være opmærksomme på, om der findes lokale fonde eller andre finansieringskilder, som kunne være interesseret i et at udvikle synergier med afsæt i jordfordelingsprojektet. Der arbejdes på et konceptpapir for et udbygget jordfordelingsprojekt til Velux og Villum Fonden.*
- *Arbejdsgruppemedlemmer og projektkommuner arbejder hver i sær med at spille jordfordelingsprojektet ind i andre sammenhænge, som måtte være relevante og værdiskabende. Eksempelvis er jordfordelingsprojektet og dets fokus på multifunktionalitet blevet præsenteret over for EU-kommissionen, hvilket har åbnet for en dialog om muligheder for at finansiere projekter med multifunktionelle formål for landdistriktsprogrammidler. Det er en dialog, som fortsætter.*
- *Projektkommunerne har hver i sær tænkt muligheder for synergier mellem gennemførelse af multifunktionel jordfordeling og gennemførelse af f.eks. vådområdeprojekter, Natura 2000-projekter og integreret LIFE-projekt. Det er muligheder, som vil blive forfulgt yderligere i gennemførelsesfasen.*

Kommunikation

De mange involverede parter betyder mange kanaler, kontaktflader og ambassadører, som naturligt vil kunne være en del af kommunikationen omkring projektet. Det giver både øgede muligheder for synlighed af projektets resultater og viser vigtigheden af de opgaver, som projektet vil løse.

Der tegner sig to tydelige spor;

- 1) en lokal kommunikation med afsæt i de konkrete projektområder samt
- 2) en national kommunikation om (de forventede) samfundsgevinster ved multifunktionel jordfordeling.

I planlægningsfasen har arbejdsgruppen fået udarbejdet dels en udfoldet kommunikationsstrategi for jordfordelingsprojektet (digitalt dokument), dels en sammenfatning af de vigtigste kommunikationsgreb og budskaber i en trykt folder til skrivebordet/opslagstavlen.

Læring

- *Arbejdsgruppen finder det værdifuldt, at såvel lokale som nationale aktører sætter egne, uddybende ord på jordfordelingsprojektet i forbindelse med ekstern kommunikation. Allerede i planlægningsfasen er det lykkedes at komme bredt ud med budskaber om jordfordelingsprojektet på denne måde, f.eks. i lokalaviser, nyhedsbreve, tidsskrifter og med oplæg på konferencer og seminarer. Dertil er der blot brug for nogle få og enkle fælles kommunikationsgreb og budskaber.*
- *Et vigtigt afsæt for kommunikationen er, at jordfordeling ikke sker af sig selv. Der er behov for en facilitator. I Collective Impact tror vi på, at en statslig finansiering af faciliteringen vil komme mange gange igen i form af samfundsgevinster og effektiv direktivopfyldelse. Det vil vi også forsøge at dokumentere videnskabeligt. Selvom vi endnu ikke har disse resultater, kan der allerede nu sendes budskaber til politikere – kommunalt og nationalt – om perspektiverne for jordfordeling, men henblik på at skabe en interesse og momentum for nationale bevillinger, når den videnskabelige dokumentation er udarbejdet (sommer 2019).*
- *Arbejdsgruppen har ikke vurderet, at der er brug for en konkret kommunikationsplan med på forhånd aftalte kommunikationsanledninger, handlinger og ansvar. Parterne griber hver især de kommunikationsmuligheder, der opstår, og orienterer gensidigt om disse. Det har vist sig at fungere godt i planlægningsfasen.*
- *I gennemførelsesfasen vil der være fokus på, at parterne gensidigt orienterer hinanden om ekstern kommunikation om projektet i lokalaviser og øvrige medier. Kommunikation vil være et fast dagsordenspunkt på arbejdsgruppemøder.*
- *Den interne kommunikation er lige så vigtig som den eksterne. Der vil fortsat være fokus på at tænke styregruppens rolle ind i kommunikationen, dels som modtager af intern kommunikation om de lokale projekter, dels som afsender af ekstern kommunikation om projektet på nationalt niveau.*

Videndeling og læring

Læring

- *Det vurderes afgørende for udvikling og nytænkning af potentialerne for multifunktionel jordfordeling at der skabes gode muligheder for erfaringsudveksling og læring på tværs af Collective Impact-parter, projektkommuner og øvrige kommuner. Det er et fokuspunkt for Collective Impact-parterne, herunder KL's repræsentant. Jo flere, der understøtter læringen på tværs af kommuner, desto bedre. Her kunne KTC få en vigtig rolle.*
- *Projektkommunerne kunne med fordel i større udstrækning have delt erfaringer i planlægningsfasen, eksempelvis kunne de kommunale projektledere have deltaget i hinandens møder i borgerinddragelsesfasen.*
- *Det vil blive et særligt opmærksomhedspunkt i gennemførelsesfasen at få skabt et endnu tættere og tillidsfuldt læringsforløb mellem projektkommunerne.*

Bilag 1 Projektets faser og milepæle

Jordfordelingsprojektet er opdelt i 3 overordnede faser:

1. Planlægning: september 2015-januar 2016
2. Gennemførelse: marts 2016-maj 2018
3. Dokumentation og perspektivering: juni 2018-marts 2019

Milepæle i det indledende arbejde

- **November 2014:** Collective Impact-styregruppen for *Det åbne land som dobbelt ressource* vedtog et fælles projektoplæg om jordfordeling og besluttede at nedsætte en arbejdsgruppe til at gennemføre et fælles projekt.
- **Januar 2015:** Arbejdsgruppen mødtes for første gang og tog hul på at kvalificere et projekt om gennemførelse af multifunktionel jordfordeling og dokumentation af gevinsterne.
- **Februar 2015:** Præsentation af arbejdsgruppens overordnede projektidé og invitation til KTC om at sende forslag til projektområder. Arbejdsgruppen nedsatte en forskergruppe til at udvikle målepunkter for og dokumentere gevinsterne ved multifunktionel jordfordeling.
- **Marts 2015:** Arbejdsgruppen modtog forslag til projektområder fra kommuner.
- **April 2015:** Realdanias bestyrelses bevilgede finansiering til projektet.
- **Maj 2015:** Arbejdsgruppen indsnævrede feltet af potentielle projektområder.
- **Juni 2015:** Arbejdsgruppen offentliggjorde en pjece om projektet "Bedre brug af det åbne land".
- **August 2015:** Møder med fem kommuner om forventningsafstemning

Milepæle i planlægningsfasen september 2015-januar 2016

- **September 2015:** Arbejdsgruppen vedtager den tværgående ramme for kommunernes indsats i planlægningsfasen og udpeger arbejdsgruppemedlemmer til at deltage i projekter med kommunal projektledelse.
- **Oktober 2015:** Projektkommuner har udarbejdet lokaltilpassede projektplaner for planlægningsfasen
- **December 2015:** Kommunerne modtager samlet rapport fra forskergruppen om screening af mulige målepunkter i alle 5 projektområder.
- **December 2015:** Temadag om multifunktionel jordfordeling på Gl. Estrup. Gensidig vidensdeling mellem kommuner, politisk ejerskab i de enkelte projektkommuner samt åbning for interesse blandt andre fonde.
- **Januar 2016:** Projektkommuner har udarbejdet lokaltilpassede projektplaner for gennemførelsesfasen.
- **Februar 2016:** Forskergruppen afleverer rapport om muligheder for effektmåling af multifunktionel jordfordeling i fem projektområder – en tværfaglig vurdering. Rapporten indgår sammen med de kommunale procesplaner i Collective Impact-arbejdsgruppens indstillingsgrundlag for udvælgelse af projektområder til gennemførelsesfasen.
- **Februar 2016:** Collective Impact-styregruppen beslutter igangsættelse af 2-4 projekter med henblik på omfordeling af gennemsnitligt ca. 200 ha i hvert projektområde,

Marts 2016: Multifunktionel jordfordeling sættes i gang i de udvalgte projektområder.

Bilag 2 Parter i jordfordelingsprojektet

I planlægningsfasen i perioden september 2015-januar 2016 har følgende parter deltaget:

- Collective Impact-arbejdsgruppens repræsentanter fra 8 organisationer:
 - KL
 - DN
 - L&F
 - DGI
 - Realdania
 - Dansk Skovforening
 - Økologisk Landsforening
 - Friluftsrådet
- Fem projektkommuner
 - Skive Kommune
 - Jammerbugt Kommune
 - Ringkøbing-Skjern Kommune
 - Vejle Kommune
 - Norddjurs Kommune
- En forskergruppe med deltagelse af fem forskere:
 - Pia Heike Johansen, Syddansk Universitet
 - Søren Præstholt, Københavns Universitet
 - Jesper Sølvér Schou, Københavns Universitet
 - Brian Kronvang, Aarhus Universitet
 - Rasmus Ejrnæs, Aarhus Universitet
- Orbicon:
 - Jan Nymark Thaysen, landinspektør
 - Brian Albinus Graugaard, landinspektør